

**“Şəffaflıq Azərbaycan” Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İctimai Birliyinin təşkilatçılığı və
Məhkəmə Hüquq Şurasının iştirakı ilə
2011-ci il martın 30-da**

“MƏHKƏMƏ SİSTEMİNDƏ ŞƏFFAFLIĞIN ARTIRILIMASI”

mövzusunda keçirilən

Dəyirmi Masanın yekunu və verilən tövsiyələr

Ön söz

Bu tövsiyələr “Şəffaflıq Azərbaycan” təşkilatı tərəfindən Amerika Birləşmiş Ştatları Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) maliyyə dəstəyi əsasında həyata keçirilən İctimai Maraqların Müdafiəsi və Hüquq Məsləhət Mərkəzi (ALAC) layihəsinin ictimai müzakirələr komponenti çərçivəsində hazırlanmışdır və donorların rəsmi mövqeyini əks etdirməyə bilər.

Son illər hakimlərin seçilməsi, onların sayının artırılması, yeni məhkəmələrin formalaşdırılması və məhkəmə binalarının istifadəyə verilməsi, hakimlərin peşəkar və ixtisasartırma kurslarına cəlb edilməsi istiqamətində bir sıra işlər görülür. Bu istiqamətdə atılan addımlar bir çox cəhətlərdən mütərəqqi addımlar hesab edilsələr də, müəyyən sahələrdə təkmilləşməyə ehtiyac vardır.

Tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd bu sahədə nəzərə çarpan çatışmazlıqları müzakirə etmək, onların həlli istiqamətində atıla biləcək addımları nəzərdən keçirmək olmuşdur. Eyni zamanda vətəndaş cəmiyyəti üzvləri ilə, hakimiyyət nümayəndələrinin birgə dialoqunu qurmaq, ictimai müzakirələrin genişləndirilməsinə nail olmaq üçün dəyirmi masanın keçirilməsi məqsədəuyğun hesab edilmişdir. Bununla əlaqədar “Şəffaflıq Azərbaycan” Korrupsiya qarşı Mübarizə İB-nin təşkilatçılığı ilə Məhkəmə Hüquq Şurası, yerli qeyri hökumət təşkilatları və beynəlxalq qurumların iştirakı ilə dəyirmi masa təşkil edilmişdir. Yekunda dəyirmi masanın gedişi zamanı aparılan müzakirələr, ortaya atılan fikirlər, səsəndirilən təkilflər ümumiləşdirilərək tövsiyyə halına salınıb və Məhkəmə Şurasına təqdim edilib.

Tövsiyələrin hazırlanmasında aşağıdakı şəxslərin fikirlərindən istifadə olunub.

- Rəna Səfərəliyeva, “Şəffaflıq Azərbaycan” İB-nin İcraçı Direktoru;
- Əliməmməd Nuriyev, Konstitusiya Araşdırmalar Fondunun prezidenti, Korrupsiyaya qarşı Mübarizə üzrə QHT-lərin Məlumat və Əməkdaşlıq Şəbəkəsinin Koordinatoru;
- İradə Cavadova, İnsan Hüquqları üzrə Maarifləndirmə İctimai Birliyi, sədr

2000-ci ildə Avropa İttifaqının dəstəyi ilə başlayan məhkəmə sistemində davam edən islahatlar prosesinin əsasında hakimlərin müstəqilliyini, onların həm mənəvi, həm də peşəkar baxımdan standartlarının və statuslarının yüksəldilməsi durur. Son illər məhkəmə sisteminin idarə olunması istiqamətində qanunvericilik və institusional sahədə əhəmiyyətli irəliləyişlər qeydə alınıb. İrəliləyişlər daha çox hakim korpusunun daha da professionallaşdırılması işində, məhkəmə proseduralarının təkmilləşdirilməsində, məhkəmə dinləmələrinin sürətləndirilməsində və məhkəmələr üçün maliyyənin təminatında, o cümlədən hakimlərin yüksək məbləğdə mükafatlandırılmasında görülür.

Amma bununla yanaşı məhkəmə sisteminin müstəqilliyini təmin etmək, xüsusilə icra orqanlarından asılılığının azaldılması istiqamətində xeyli yol qət olunmalıdır. Gələcəkdə məhkəmələrə ayrılan maliyyə vəsaitinin bölünməsi və idarə olunması işinin icra orqanlarından alınaraq, məhkəmələrin özlərinə verilməsi bu istiqamətdə irəliləyişə doğru atılan addım kimi qiymətləndirilə bilər.

1. İNSAN RESURSLARI

Mövcud vəziyyət

Hakim seçimində şəffaflığın təmini

Vətəndaş cəmiyyətinin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri Məhkəmə Hüquq Şurası tərəfindən müşahidəçi qismində imtahanların gedişini izləməyə dəvət olunub. 50-yə yaxın nümayəndə imtahanların gedişini izləyib. “Şəffaflıq Azərbaycan” təşkilatının nümayəndələri də, sonuncu mərhələ də daxil olmaqla müşahidələrə cəlb olunublar. Eyni zamanda imtahanlar video lentə alınıb və şəkillər çəkilib. Prosesi kifayət qədər şəffaf qiymətləndirmək olar. 3 mərhələdən ibarət olan imtahanların ilk mərhələsi test, ikinci mərhələ yazılı, 3-cü mərhələ isə müsahibədir. Bununla belə, hakimliyə qəbulla bağlı keçirilən imtahanların ikinci mərhələsi ilə bağlı narazılıqlar qalmaqdadır. Hakimliyə namizədlərin tədrisə cəlb olunması işində də müsbət irəliləyişlər qeyd olunmalıdır. Belə ki, son seçimdən əvvəl hakimliyə namizədlər 8 aylıq tədris kursuna cəlb ediləblər və həm ölkədə, həm ölkədən kənarada təlim proqramlarında iştirak edəblər. Ötən il yeni seçilmiş hakimlər beynəlxalq təcrübənin yerində öyrənilməsi məqsədilə Almaniya və Türkiyəyə göndərilib.

Hakimlərin vəzifədə irəli çəkilməsi

Hakimlərin vəzifədə irəli çəkilməsi qiymətləndirilməyə əsaslanır, amma qərəzsiz qiymətləndirilmənin aparılması üçün aydın sistem mövcud deyil. Hakimlərin fəaliyyətinin qərəzsiz qiymətləndirilməsinin aparılması üçün aydın sistemə ehtiyac var. Bu istiqamətdə Dünya Bankı ilə birlikdə Ədliyyə Sisteminin təkmilləşdirilməsi layihəsi çərçivəsində hakimlərin qiymətləndirilməsi üçün vahid qiymətləndirmə metodologiyasının hazırlanması istiqamətində işlər aparılır, lakin hələ ki, yekun sənəd tam olaraq hazır deyil.

Hakimlər cəzalandırılması

2010-cu ildə digər illərlə müqayisədə daha çox hakim cəzalandırılıb. Bəzi hallarda ya onların vəzifələri aşağı salınıb ya da onlar ümumiyyətlə tutduqları vəzifələrdən azad ediləblər. Hakimlərlə bağlı görülən cəza tədbirləri ilə bağlı məlumatlar mütəmadi olaraq kütləvi informasiya vasitələrində dərc edilib. Amma hakimlərin cəzalandırılmasının səbəbləri heç də hər zaman tam aydın olmur. Belə ki, yalnız bəzi əsas səbəblər göstərilir. Bunlar əsasən məhkəmə işlərinə baxılmasının hədsiz uzadılması, məhkəmədə iştirak edən tərəflərin hamısının məhkəməyə cəlb edilməməsi, məhkəmə tərəflərinin apelyasiya şikayəti verməsinin məhdudlaşdırılmasıdır. 2010-cu ildə 21 hakim intizam cəzası alıb, 3 nəfər işdən azad edilib, 3 nəfərin vəzifəsi aşağı salınıb bir çoxlarına isə yazılı töhmət verilib. Məhkəmə Hüquq Şurası tərəfindən çıxarılan qərarlar hüquqi qüvvəyə mindikdən sonra onların tam mətni “Qanunçuluq” jurnalında

Təvsiyələr

- İkinci mərhələdə namizədlərin verdiyi cavabların yoxlanılması zamanı şəffaflıq artırılmalıdır.
- Gələcəkdə oxşar problem yaranmasın deyə, nümunə əsasında bu kimi bəzi məsələlər müvafiq imtahanlar üçün hazırlanmış xüsusi jurnallarda dərc edilsin. Bu şəffaflığın təmin edilməsinə və subyektiv halların aradan qaldırılmasına köməklik etmiş olar.

- Qiymətləndirilmə prosesi Məhkəmə hüquq şurası tərəfindən vətəndaş cəmiyyətinin iştirakı ilə aparılmalıdır və nəticələr ictimaiyyətə açıq olmalıdır.

- Cəzalandırılmaların dəqiq səbəbləri mediada daha geniş işıqlandırılmalıdır. Vətəndaşların haqqıdır ki, onlar hakimlərin konkret hansı işdə yol verdiyi nöqsanla əlaqədar olaraq cəzalandırıldıqları barədə məlumatlandırılınsınlar. Bu barədə məlumatlar kütləvi informasiya vasitələrində aydın şəkildə dərc olunmalıdır.

dərc edilir və illər üzrə Şuranın internet səhifəsində yerləşdirilir, amma hakimlərin cəzalandırılması əhəmiyyətli məsələ hesab edildiyindən onların cəzalandırılmasının konkret səbələrinin göstərilməsi daha məqsədə uyğun olardı.

Hakimlərin maaşı

Hakimlərin maaşı 2000-ci illə müqayisədə 25 dəfə artıb. Bu hakimlərin maaşının beynəlxalq səviyyələrə çatdırılması istiqamətində müsbət bir yanaşma, real irəliləyişdir. Hakimlərin maliyyə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində 2010-cu ildə qanunvericilik səviyyəsində bəzi əlavələr olub. Belə ki, yeni qərarlara görə hakimlərin səyahət və danışıq kimi iş xərcləri dövlət tərəfindən əvəzi ödənilir. Ali Məhkəmə hakimlərinin aylıq maaşlarının 25%, Apelyasiya Məhkəmələrinin Hakimlərinin 20% və aşağı instansiya məhkəmələrinin aylıq maaşlarının 15%- nisbətində əlavə haqq ödənilir. Əlavə olaraq, bu il hakim təyinatı alanlar dörd il müddətində 2 aylıq maaşın həcmi qədər əlavə maaşla təmin olunurlar.

Etik Davranış Kodeksi

Hakimlərin etik Davranış Kodeksi 2007-ci ildə beynəlxalq ictimaiyyətin dəstəyi ilə tərtib edilib və beynəlxalq standartlara tam cavab verir. Amma kodeksinin real təcrübədə işlənməsində problemlər mövcuddur. Məsələn bəzi hallarda hakimlər məhkəmə tərəfləri ilə kobud rəftar edir, bir çox hallarda məhkəmə prosesləri qeyd olunan vaxtdan çox gec başlayır və proses uzanır.

- Bununla yanaşı, digər məhkəmə işçilərinə verilən məvaciblər çox aşağıdır və bu işçilər tərəfindən göstərilən xidmətin aşağı səviyyəli olmasının ən əsas səbəblərindən biri kimi göstərilə bilər. Təklif edilir ki, ilkin instansiya məhkəmələrində də məhkəmə işçilərinin əmək haqqları, Ali və Apelyasiya məhkəmələrindəki səviyyəyə qaldırılsın.

- Məhkəmə hüquq şurası məhkəmə hakimlərinin qeyri etik hərəkətləri ilə bağlı şikayət edən vətəndaşların müraciətlərini qəbul etmək üçün qaynar xətt təsis etməli və mütəmadi hesabatlar dərc etməlidirlər.
- Bu cür qeyri etik halların aradan qaldırılması üçün vətəndaş cəmiyyəti və digər tərəflər monitorinq işini həyata keçirməlidirlər.

2. MƏHKƏMƏ PROSESİ

Mövcud vəziyyət

Məhkəmə işlərinə hakimlərin təyinatı

Qaydalara görə, işlərə hakimlərin təyinatı kodlaşdırma sistemi ilə həyata keçirilir. Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən verilən qərara görə, işlər hakimlər arasında gəlişi gözəl şəkildə, təsadüfi əsaslarla bölünür. Bu qayda hakimlərin təlim proqramlarına cəlb edilməsi zamanı da tətbiq olunur. Təcrübədə qaydaya riayət olunur amma eyni zamanda məhkəmə sədrlərinin işləri öz yaxın ətrafı arasında bölmək və öz iş yükünü azaltmaq üçün imkanları var. Əksər hallarda hakimlər sədr tərəfindən imzalanmış sənədlər alırlar.

Qanunvericilikdə, məhkəmə işlərinin hakimlər arasında bərabər şəkildə bölüşdürülməsi nəzərdə tutulsa da, bir çox hallarda bu qaydaya əməl olunmur

Vəkil və tərcümə xidməti

Ali Məhkəmənin sədri Sosial Müdafiə fondu ilə birlikdə kasıb ailələrə pulsuz hüquqi yardımların verilməsi üçün xüsusi agentliyin yaradılmasını təklif edib. Hazırda bu boşluq demək olar ki, vətəndaş cəmiyyətinin hesabına ödənilir. Baxmayaraq ki, ölkədə əvvəllər vəkillərə bir saata görə ödənilən 99

Təvsiyələr

- İşlərin bölgüsü məhkəmə kargüzarlığı tərəfindən hakimlərin iştirakı olmadan, qaydalara uyğun şəkildə aparılmalıdır
- Bu proses daim nəzarətdə saxlanılmalı, müvafiq vaxt kəsiyi ərzində yoxlamalar aparılmalı, qaydalara əməl etməyən məhkəmə sədrləri və ya işçiləri cəzalandırılmalıdır

- Vəkillərə dövlət hesabına məhkəmə təmsilçiliyinin haqqı artırılmalıdır.
- Hüquqi xidmət göstərilməsi üçün ayrıca dövlət qurumunun yaradılması işi

<p>qəpiklik (\$1.22) haqq, 2 manata (\$2.48) qədər artırılıb¹, bu özəl sektorla müqayisədə çox azdır. Müqayisə üçün göstərmək olar ki, özəl qaydada məhkəmələrdə təmsil olunan vəkillər hər işə görə 200 manat (\$248) və ya daha artıq haqq alırlar.</p> <p>Həm xarici dili, həm yerli dili həm də eyni zamanda hüquqi sistemi bilən tərcüməçilərin sayı azdır və bu görülən işin keyfiyyətini azaldır.</p> <p>Məhkəmə prosesinin müddəti</p> <p>Hakimlər əsasən məhkəmə dinləmələrini vaxtında yerinə yetirməyə cəhd edir, bununla belə eyni zamanda Məhkəmə Hüquq Şurası tərəfindən müddətində baxılmayan işlərə görə bir sıra hakimlər cəzalandırılıb. Amma bəzi hallarda, xüsusən regionlarda çalışan hakimlər ağır iş yükündən şikayətlənirlər.</p>	<p>sürətləndirilsin, bu imkansız vətəndaşların hüquqi yardım almasına və vəkillə təmin olunmasına yardım etmiş olar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tərcüməçilər üçün, xüsusən də milli azlıqların yaşadıkları regionlarda xüsusi təlim proqramları keçirilməli, onlara məhkəmə sistemi barədə məlumatlar verilməlidir. • Məhkəmə işinə baxılmasının müddətinin qısaltılması üçün Məhkəmə Hüquq Şurası tərəfindən daha əvvəl baxılmış işlərin analizi əsasında şərhlər hazırlanmalıdır. Eyni zamanda hakimlər üçün, xüsusilə inzibati hallarla bağlı qaydalar hazırlana və onlar arasında paylana bilər. • Hakim korpusunun sayı artırılmalıdır.
---	---

3. MƏHKƏMƏ DİNLƏMƏLƏRİNİN ŞƏFFAFLIĞI

<i>Mövcud vəziyyət</i>	<i>Təvsiyələr</i>
<p>Məhkəmə zalına giriş</p> <p>Təcrübədə, məhkəmələr açıq elan olunsa da, bəzi hallarda siyasi səbəblərdən məhkəmə işləri qapalı aparılır. Məhkəmələrin gedişi ilə bağlı monitorinq aparılması zamanı qanunla nəzərdə tutulmayan icazənin, rayışın alınması tələb olunur. Bir sıra hakimlər monitorinq işinin aparılmasına süni əngəllər yaradır, audio yazının aparılmasına imkan vermir. Bir çox hallarda məhkəmə tərəfindən aparılan audio yazılar məhkəmə iştirakçılara təqdim olunmur. Məhkəmənin gedişininin videolentə alınması üçün bəzi zallarda kameralar quraşdırılıb, amma məhkəmənin gedişini zaldan kənardan müşahidə edə bilmək imkanı mövcud deyil.</p> <p>Məhkəmə qərarlarının dərci</p> <p>Konstitutsiya Məhkəməsinin plenununun qərarları “Azərbaycan”, “Respublika” və digər rəsmi dövlət qəzetlərində dərc edilir. Ali Məhkəmə və Apelyasiya Məhkəmələrinin qərarları, həmin məhkəmələrin saytlarında yerləşdirilir. Ali Məhkəmənin Plenar İclasının qərarları mütəmadi olaraq xüsusi jurnal formasında tərtib edilir və dərc olunur.</p> <p>Məhkəmə protokolu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Açıq elan olunan məhkəmələrə maraqlı tərəflərin buraxılması üçün şərait yaradılmalıdır. İctimai diqqət çəkən işlərin aparılması zamanı seçilən auditoriyalar ölçüsünə görə fərqləndirilməli və bu kimi işlərə daha geniş auditoriyalarda baxılmalıdır. Məhkəmənin qeyri şəffaflığına şübhə yaradacaq hallar aradan qaldırılmalıdır. • Məhkəmənin gedişinin audio yazısının aparılmasına şərait yaradılmalıdır və məhkəmənin özü tərəfindən aparılan audio yazılar məhkəmə tərəflərinə onların öz hesablarına verilməlidir. • Məhkəmə zallarının texniki imkanları artırılmalı, məhkəmənin gedişininin videolentə alınması üçün zallarda quraşdırılan kameraların sayı artırılmalı və məhkəmənin gedişini zaldan kənardan müşahidə edə bilmək imkanı yaradılmalıdır. • Bununla belə, birinci instansiya məhkəmələrinin çıxarıqları qərarların dərci ilə bağlı nümunə yoxdur. Qəbul edirik ki, bu olduqca ağır iş yüküdür, amma bununla belə ən azından birinci instansiya məhkəmələrinin dinləməli və onların çıxarıqları qərarların qısa icmalı dərc edilə bilər. <ul style="list-style-type: none"> • Məhkəmələr müvafiq monitorlarla təmin edilə

Stenoqramlar saxlanılır və yuxarıda göstəriləyi kimi işdə iştirak edən şəxslər məhkəmə materialları ilə təmin olunurlar. Əgər məhkəmədə iştirak edən şəxslər və ya onların nümayəndələrinin protokolun tərtibatı, yol verilmiş yalnışlıqlar və ya natamamlıq ilə bağlı narazılıqları varsa, onlar protokolun nüsxəsini əldə edib bununla bağlı hakimə etirazlarını bildirə bilərlər. Ümumiyyətlə, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, istənilən fərdi şəxs və ya hüquqi şəxs, sənədləri Dövlət Arxiv Fondundan² çıxarmamaq şərti ilə onlarla tanış ola bilər. Dövlət Arxiv Fondunda sənədlərdən istifadə qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən tənzimlənir. Məhkəmədəki arxiv sənədləri çox az halda Dövlət Arxiv Fonduna göndərilir, əksər hallarda materiallar məhkəmələrin özündə saxlanılır və bu hal arxivlərdən istifadə imkanını məhdudlaşdırır. Məhkəmələrin bu kimi materialları sadə sorğu əsasında ictimaiyyətə təqdim etməsini təmin edən heç bir qayda mövcud deyil, amma bununla bağlı hər hansı bir qadağa da yoxdur. Məhkəmə hakimiyyəti orqanları qanundakı bu boşluqdan istifadə edirlər və bu ictimaiyyət nümayəndələrinə və kütləvi informasiya vasitələrinə məlumat almaqda çətinliklər yaradır.

bilər ki, transkripsiya aparılarkən (protokola qeydiyyat aparılarkən) tərəflər onların dedikləri fikirlərin yazıldığını və dəlillərinin göstərildiyini həqiqətən görə bilsinlər. Bu vaxt itkisinin qarşısını almış olar.

- Qanunvericiliyə məhkəmələrin yuxarıda göstərilən təchizatlarla təmin edilməsi isə müvafiq dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı təkliflərin verilməsi.

4. MƏHKƏMƏ QƏRARLARININ İCRASI

<i>Mövcud vəziyyət</i>	<i>Təvsiyələr</i>
<p>Azərbaycanda məhkəmə qərarların icrası ilə bağlı problem ciddi əhəmiyyət daşıyır. Bu fakt dövlət nümayəndələri tərəfindən də qəbul edilir. Avropa İnsan Hüquqları məhkəməsinin Azərbaycanla bağlı qərarının 19-u məhkəmə qərarlarının icra olunmaması ilə bağlıdır. Bununla belə qeyd olunmalıdır ki, son bir neçə ildə məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı irəliləyişlər var. Bunu “Şəffaf Azərbaycan” tərəfindən vətəndaşları pulsuz hüquqi yardımla təmin etmək məqsədilə 6 ildir keçirilən layihə zamanı müşahidələrimizə əsasən deyə bilərik. Burada əsas, dövlət qurumları ilə fiziki və hüquqi şəxslər arasında yaşanan problemlərə əlaqədardır. Amma Ədliyyə Nazirliyinin İstintaq Departamenti tərəfindən digər məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı əsaslı addımlar atılmır. (bunlar cinayət və vətəndaşlar arasında olan məhkəmə çəkişmələri ilə bağlıdır). Məhkəmə sisteminə inamsızlığın əsas səbəblərindən biri də elə qanuna minmiş məhkəmə qərarlarının icra olunmaması və ya vaxtında icra olunmamasıdır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Məhkəmə hüquq şurasına məhkəmə qərarlarının icrasına nəzarət artırmaqla bağlı təklif etmək. • Məhkəmə qərarlarının icrasının monitorinqinə vətəndaş cəmiyyətinin üzvlərini cəlb etmək. • Şəffaf elektron məlumatlandırma sistemi yaradılmalıdır.

² Milli Arxiv haqqında qanun

5. MƏHKƏMƏLƏRİN MÜSTƏQİLLİYİ

Mövcud vəziyyət

Məhkəmələrin büdcələri
Hökumət məhkəmə sistemini hətta digər ölkə iqtisadiyyatının digər sektorlarının hesabına müvafiq maliyyə ilə təmin edir. Prezidentin müvafiq fərmanı ilə Nazirlər Kabinetinə və Ədliyyə Nazirliyinə məhkəmələrin maliyyələşdirilməsi tapşırığı verilib. Ədliyyə Nazirliyinin və yüksək instansiya məhkəmələrinin müvafiq icra orqanına gələcək ilin büdcəsi ilə bağlı təklifini irəli sürə bilər. Təcrübədə **birinci instansiya** məhkəmələri öz büdcələrini bölüşdürmək və idarə etmək imkanından məhrumdur. Amma qanunla yüksək instansiya məhkəmələrinin büdcə təklifi ilə çıxış etmək hüquqları var. (Aşağı instansiya məhkəmələrinin bu ixtiyarı da yoxdur).

İnstutsional formalaşma

Məhkəmə sisteminin xüsusən icra hakimiyyətlərindən tam müstəqil olmaları üçün xeyli zamana ehtiyac var.

Təvsiyələr

- Məhkəmələrin büdcələrinin idarə edilməsində Məhkəmə Hüquq Şurasının səalhiyyətlərinin artırılması.
- Aşağı İnstansiya məhkəmələrinə öz büdcələri ilə bağlı təkliflər verməsinə imkan verən qanunun qəbul edilməsi.
- Korupsiyaya qarşı mübarizə üzrə dövlət komissiyasının nümunəsindən faydalanmaqla Məhkəmə Hüquq Şurasına Vəkillər Kollegiyası və QHT üzvlərinin iştirakı ilə şəbəkə formalaşdırmağı və şəbəkənin mütəmadi qaydada bir araya gələrək məhkəmə sistemində inkişafa nail olunması məqsədilə təvsiyələrin hazırlanması və məhkəmə monitorinqlərinin aparılmasına dəstək verməsi.

6. İCTİMAİ ƏLAQƏRİN GÜCLƏNDİRİLMƏSİ

Mövcud vəziyyət

İnternet resurslarının artırılması istiqamətində aparılan işlər təqdirəlayiqdir. Belə ki, xüsusilə son illər bu istiqamətdə xeyli işlər görülür və artıq 16-dan çox məhkəmənin rəsmi saytı fəaliyyət göstərir. İlin sonuna kimi digər məhkəmələrin saytlarının yaradılması və Azərbaycan məhkəmələrinin ümumi portalının formalaşdırılması istiqamətində işlər aparılır. Yeganə narahatlıq doğuran məsələ isə saytların fərqli parametrlərə uyğun olaraq yaradılmasıdır. Vahid formanın olmaması məlumatların toplanması və saytlardan istifadə zamanı problem yaradır. Məhkəmələrin fəaliyyəti, məhkəmə qərarları, onlara müraciət etmək qaydaları barədə məlumatlar saytlarda yerləşdirilməlidir.

Təvsiyələr

- Məhkəmələrin saytların yaradılması istiqamətində işlə sürətləndirilməlidir.
- Məhkəmələrin saytları yaradılarkən vahid formadan istifadə edilməyə çalışılmalıdır.
- Saytlarda çıxarılmış məhkəmə qərarları, məhkəməyə müraciət etmə qaydaları yerləşdirilsin.